

Mijn column nummer 263

Basalt op IJsland

Terwijl Nederland zuchtte onder hoge temperaturen, genoten mijn vrouw en ik deze zomer van de koelte op IJsland. Het is een prachtig, goed georganiseerd land met aardige mensen en een interessante geologie. Wij namen uitgebreid kennis van vulkanen, geisers, lavavelden, gletsjers en watervallen.

IJsland is een eldorado voor de liefhebber van stenen. Aan de stenen kun je vaak zien op welke wijze zij zijn gevormd, bijvoorbeeld door het stollen van lava in zeewater.

Eén van de overvloedig voorkomende gesteenten is basalt. Dat is een basisch uitvloeiingsgesteente, ontstaan door het stollen van lava aan het aardoppervlak. De krimp die optreedt bij de stolling van de basaltlava leidt tot de typische zeshoekige structuren van basaltzuilen. Basalt is meestal zwart van kleur en bestaat uit kleine kristallen. Wij kennen de stenen van onze kustverdediging.

De vorm van de stenen heeft architecten en kunstenaars geïnspireerd. De Hallgrimskirkja in Reykjavik is een bouwwerk waarin de basaltvorm prominent is verwerkt. De kerk torent vrijwel overal bovenuit en is daardoor in bijna heel Reykjavik zichtbaar. Op het eilandje Videy, vlak bij Reykjavik, staat een kunstwerk bestaande uit negen paar zwarte basalten kolommen rondom het eiland, waarvan steeds eentje vier meter hoog is en de andere drie meter.

Wilt u plaatjes zien? Dat kan op www.facebook.com/Bodemkunde.